

Answerkey

STD – IX SUB - SANSKRIT / R3 (1135) MARKS-80
DURATION - 3hrs.

1. पुत्री
2. अलङ्कारः
3. दानवः
4. आतपः
5. धीवरास्तत्र
6. मम + अपि
7. नीत्वा
8. तुमुन्
9. प्रणम्य
10. केन
11. कस्मै
12. सार्धत्रिवादने
13. षष्ठीतत्पुरुषः
14. कार्ये कुशलः
15. विना
16. महाराजम्
17. अकरोत्
18. अस्माकं
19. सविता मुनिं प्रति अवदत् ।
20. कूर्मः हंसौ प्रति अवदत् ।
21. तीरे वृक्षः आसीत् । अथवा अहं सरस्तीरे खादिष्यामि ।

22. कौत्सः अधावत् । अथवा अहं मातुलेन सह गतवान् ।

23. याज्ञवल्क्यः न्यग्रोधवृक्षस्य छायायाम् उपविष्टः ।

1

24. पर्यटकाः देवालयं गत्वा श्रद्धया नतमस्तकाः भवन्ति

1

25. लम्बमानं कच्छपं दृष्ट्वा गोपालकाः अवदन् अहो महदाश्चर्यम्
हंसाभ्यां सह कूर्मोऽपि उड्डयते ।

1 26. जितेन्द्रः नाट्यसङ्गीते भक्तिसङ्गीते च

स्वनाममुद्राम् आलिखितवान् । 1

27. पर्वतः जडः कठिनः ।

28. वायुः अतिचपलः ।

29. एकस्य सुभाषितस्य अनुवादः स्वभाषया आवश्यकः ।

2

30.. कन्या सूर्याला पाहून म्हणाली हा अतिशय दाहक आहे. मेघाला पाहून म्हणाली हा काळा रंगाचा आहे. वार्याला पाहून म्हणाली हा अतिशय चंचल आहे आणि पर्वताला पाहून म्हणाली हा पर्वत जड आणि कठीण आहे.

कावळ्याची दृष्टी, बगळ्याचे ध्यान, कुत्र्याची झोप, थोडा आहार व अभ्यासासाठी घर सोडणे.

31. गोव्याच्या पश्चिमेला सागर तट आहे. उत्तरेला महाराष्ट्र राज्य आणि दक्षिणेला कर्नाटक राज्य. पूर्वेला गोवा हा सह्याद्री पर्वताने रक्षितेला आहे. गोव्याचे प्रकृती सौंदर्य असं आहे की त्यामुळे तो भारतभूमीचा जणू काय अलंकार आहे असे वाटते . गोवा हा अतिशय रमणीय आहे.

एक गोपालक म्हणाला मोठ आश्चर्य हंसाबरोबर कासव उडत आहे. दुसरा म्हणाला जर हा कासव कसाही पडला तर मी इथेच शिजवून खाईन दुसरा म्हणाला तळ्याच्या काठावर भाजून खाईन आणि एकटा म्हणाला घरी नेऊन खाईन.

32. हे सैनिका पुढे चल. मातृभूमीचं गाणं म्हण. मातृभूमीच्या रक्षणासाठी जीवन दे. आपलं मस्तक उंच कर. तुला कुठेही भीती नाही. रणांगणामध्ये धैर्य धर मनोबल वाढू दे तुझा जय निश्चित आहे. स्वधर्माचं पालन कर.

अलौकिक प्रतिभा, संगीत कलेमध्ये श्रद्धा आणि त्या कलेच्या साधनेसाठी आवश्यक असलेली उद्योग शीलता.

सुभाषितानि पूर्णानि, शुद्धानि च अपेक्षितानि ।

33. अन्नदानम् ----- ॥

2

34. उद्यमः साहसं ----- ॥

2

35. दिनान्ते ----- ॥

2

36. धीवराणां वार्तां श्रुत्वा कूर्मः अवदत् - "मित्रे । किं युवाभ्यां धीवराणां वार्ता श्रुता? अधुना किम् अहं करोमि "

2

37. कूर्मः आकाशमार्गेण अन्यत्र गन्तुम् इच्छति ।

2

38. तडागः | तडागं

1

39. उचितम्

1

40. परोपकाराय देवेन रविः चन्द्रः घनाः वृक्षाः, नदी, गावः सज्जनाः च निर्मिताः | 2

41 . शिरः समुन्नतं कुरु ?

1

42. घनः

1

43. प्रातःकाले अध्यापकाः अध्यापिकाश्च विद्यालयं प्रति तीव्रगत्या गच्छन्ति ।
कृषकाः क्षेत्रं प्रति गच्छन्ति ।

2

44. भक्ताः मन्दिरेषु शङ्खनादस्य मधुरं ध्वनिं शृण्वन्ति ।

2

45. आगत्य

1

46. विहगाः

1

47. विनयात् पात्रतां याति ।

1

48. सुखं धर्मात् प्राप्नोति ।

1

49. पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि सन्ति ।

1

50. 'जलम्'

1

52 मञ्जूषायां दत्तपदानां साहाय्येन संवादपूर्तिं कृत्वा संवादं पुनः लिखत ।

5

प्रत्येकं 1/2 गुणः ।

{^१ज्वरः / ^२नास्ति / ^३पीडा / ^४भवति / ^५ह्यः / ^६वटकाः / ^७तिक्तं / ^८चूर्णं / ^९स्वीकरणीयम् /
^{१०}त्रिवारं }

53 .अधोलिखितपदानां साहाय्येन पञ्च शुद्धानि सार्थकवाक्यानि
आवश्यकानि । 5

प्रत्येकं 1 गुणः ।

54. कमपि एकं विषयम् अधिकृत्य संस्कृतभाषया शुद्धानि पञ्च वाक्यानि
आवश्यकानि । 5